

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)

Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu Republika Srbija

Broj predmeta: KV.5/05

Optužnica: KTRZ br. 17/04 od 12. avgusta 2005.

Glavni pretres: 13.06.2006.

Izveštaj: FHP, Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka Z

Svedok je Musliman iz Diviča. Dana 26. 04. 1992. pala je Kula grad i počelo je granatiranje Diviča iz obližnjeg sela Sakar u Srbiji. Tog dana granatiranje je trajalo oko dva sata. O napadu na Divič, svedok kaže: „Sutradan su opet nastavili granatiranje, od jedno dva sata do četiri, pet sati, tako da svi mi koji smo bili u skloništu nismo imali nikakve šanse da vidimo kada su oni sa tenkovima ušli u Divič i blokirali sve ulaze u selo“. Tada nas je vojska koja se predstavila «mi smo JNA, mi štitimo narod, civile, izađite» našla u skloništu, pa smo ih poslušali. Izašli smo i onda su oni tražili oružje, ko ima da preda i od osam sati uveče nema izlaza iz kuća, nije se smelo više ići ni u Zvornik.“ Ta blokada Diviča trajala je do 25. 05.1992.. Za to vreme vojska je pljačkala, tukla meštane, ulazila noću u kuće. Od Divičana niko više nije radio. Važio je policijski čas. U selu su bile razne vojske, u zelenim maskirnim uniformama. Tražili su oružje, tukli one koji kažu da nemaju, hapsili. Za tih mesec dana blokade Diviča u selu je bilo 350 Muslimana.

Na dan 25.05. izvesni Mirsad Halilović, koji je bio u vezi sa majorom Markom Pavlovićem, obavestio je meštane da moraju da napuste Divič i da autobusima, 26. 05., idu prema Olovu [teritorija pod kontrolom Muslimana]. Tog 26. 05. došlo je 10 autobusa i svi su sa malo hrane i najnužnijim stvarima, seli u te autobuse i oko podne stigli u Han Pijesak. Tu su čekali dva sata, a onda su vraćeni u Miliće, gde su prenoćili u autobusima. Ujutru, 27. 05. vratili su se u Zvornik, sat vremena su stajali ispred zgrade SUP-a i onda su autobusi krenuli prema Tuzli preko Crnog vrha. Vojska je pratila autobuse i u svakom autobusu su bila po dva vojnika. Na Crnom vrhu se čekali dva sata pa su vraćeni u Zvornik, na fudbalski stadion. Tu su izdvojeni muškarci između 16 i 60 godina, a žene i deca su autobusima odvezeni, kako je svedok kasnije saznao, u Kalesiju [teritorija pod kontrolom Muslimana]. Na stadionu su muškarci proveli noć pa su sutradan pešice, u stroju, došli u prostorije nekadašnjeg preduzeća *Novi izvor*. Zgrada je udaljena 500 metara od stadiona. 174 muškarca smeštena su u jednu prostoriju na spratu. Bila je potpuno prazna. Divičani su u njoj proveli tri dana. Dobijali su hranu.

Prve noći posetio ih je Branko Grujić. Doneo je papir i olovku da napišu svoja imena i prezimena. Ukupno su se potpisala 174 muškarca. Svedok nije lično čuo, ali su mu oni koji su bili bliže Grujiću rekli da je on tražio njihovu lojalnost, spremnost da ratuju za srpsku vojsku. Iz zatvora u *Novom izvoru* prvog dana se na poziv stražara javilo 11 ljudi da idu u Divič da pretresaju kuće radi pronalaska oružja. Oni se više nisu vratili. Tela desetorice su nađena na groblju u selu Glumina 1999. godine. Telo još jednog muškarca ni do danas nije nađeno.

Druga tačka optužnice: ratni zločini u Domu kulture u Čelopeku

Dana 29. 05. 1992. Divičani su sa dva autobusa prebačeni iz *Novog izvora* u Dom kulture u Čelopeku. Prva tri dana zatočenici nisu dobili hranu. Spavali su na betonu. Stalno je gorela jedna sijalica. Prozori su bili visoko. Nije bilo česme ni WC-a unutra. Izlazili su u WC u dvorištu.

Na dan 9.06. uveče u Dom kulture su ušli neki vojnici i pozvali prstom, bez oslovljavanja, Nuriju u Huseina Hadžavića da izađu napolje. Odmah zatim su se čula dva pucnja. Vojnici su zatim pozvali još dvojicu zatvorenika, Hasa Efendića i Ismeta Kuršumovića. Kada su se ova dvojica vratila u prostoriju rekli su da su Nurijino i Huesinovo telo utovarili u gepek jednog *stojadina* kojim su potom odvezena.

Istog dana svedok je video Repića koji se pojavio na ulazu u prostoriju gde su bili zatvoreni Divičani i rekao da će zapamtiti Bajram. Sutradan, 10. 06., uoči Bajrama, u Dom kulture upalo je pet, šest vojnika. To su bili Repić, Pufta, Toro, Zoks...

Na pitanje predsednika Veća kako zna za te nadimke, svedok navodi da su ovi sedeli u kafani pored Doma kulture i da su oni [zatvorenici] čuli kako jedni druge oslovljavaju nadimcima. Nadimke su saznali i tako što su im stražari rekli ko se kako zove.

Na dan 10.06. vojnici su odsekli prste Izetu Hadžiću. Tog dana ubijeni su sledeći zatvorenici: Fikret Jahijagić, Šaban Bikić, Damir Bikić, Alija Atlić, Hasan Atlić, Salih Hadžavić, Zaim Pezerović, Sakib Kapidžić, Suljo Kapidžić i Himzo Kuršumović. Sakib Kapidžić, Zaim Pezerović i Šaban Bikić su zaklani a ostala sedmorica su ubijena puškom. Repić je ubio Damira Bikića. Vojnici su pozvali petoricu, Hasana Halilovića, Seada Džihića, Saliha Zahirovića, Huseina Salihovića i Nesiba Okanovića da utovare tela ubijenih. Oni se nikada nisu vratili. Njihova tela su nađena u masovnoj grobnici na Crnom vrhu. Poslednji je nađen Sead Džihić, pre tri meseca. Svedok je lično video kada je Repić stavio cev puške u usta sedamnaestogodšnjem Damiru Bikiću i pitao njegovog oca Nuriju da li ima još dece, a kada je ovaj dogovorio da mu je Damir jedina, Repić je rekao „više nećeš imati ni njega“ i ubio ga, pucajući mu u usta.

Na dan 15.06. ubijena su još dvojica zatvorenika: Omer Okanović i Alija Mustafić. Svedok ne zna tačno ko ih je ubio. Zna da su ih stražari izveli napolje.

Svedoku je poznato da je Enesu Čikariću grupa koja je upala 15. 06. odsekla uvo i naterala ga da ga pojede. Zulkarneinu Efendiću su Repićevi ljudi odsekli polni organ i terali ga da pojede. On to nije mogao pa su naterali Kuršumović Ismeta, koji je to uradio.

Istom prilikom, Ibri Okanoviću su urezali krst po šakama i rukama i tukli su Ismaila Okanovića, Iliaza Okanovića, Mirzu Okanovića, Meha Hadžavića. Tukli su ih pesnicama.

Svedok je naveo da su ih vojnici do 15. 06. 1992. više puta pretresali, uzimali novac i dragocenosti, prstenje i lančice.

Od 15. do 28. 06. zatvorenike niko nije dirao.

Na dan 28. 06. 1992. u Dom kulture je upao Repić i tom prilikom je ubio 20 zatvorenika. Svedok pominje da postoji spisak Divičana koji su ubijeni 28.06. i on je taj spisak predao Tužilaštvu BiH, prilikom ispitivanja 28. 04. 2005.

Na dan 29.06. 1992. preostali zatvorenici su prebačeni u zatvor u zgradi Suda za prekršaje u Zvorniku, gde su bili do 15. 07. a 15. 07. 1992. prebačeni su u logor u Batkoviću, odakle su 21. 07. 1993. razmenjeni.